

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Memo

Opdrachtgever: Koers Handel B.V.

projectnummer: 602.20.50.00.00

Onderwerp: Ecologische inventarisatie bestemmingsplan Grietmanswijk 10 in Bovensmilde

Datum: 30-04-2018

Kader

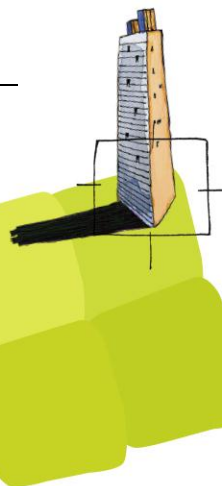
In verband met de uitbreiding van Koers Handel B.V. wordt een planologische procedure doorlopen. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 6 april 2018 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren onbewolkt, droog, circa 13°C en een zuidwestenwind kracht 1-2.

Plangebied

Het plangebied betreft een stuk aardappelakker aan de noordwestkant in het buitengebied van Bovensmilde. Het plangebied ligt ingeklemd tussen akkerland aan de noordwestzijde, de weg Grietmanswijk aan de noordoostzijde, het bedrijfsterrein van Koers Handel B.V. aan de zuidoostzijde en een zandwinplas en gronddepots aan de zuidwestzijde.

Bebouwing en opgaande beplanting ontbreekt binnen het plangebied. Langs de Grietmanswijk staat enige wegbegeleidende beplanting. Buiten de begrenzing van het plangebied zijn op afstand enige erven met agrarische bebouwing aanwezig. Aan de noordwestzijde en de noordzijde van het plangebied grenzen watergangen aan het plangebied. Aan de oost- en zuidzijde van het plangebied liggen kleine greppels.

De ontwikkelingen bestaan uit het realiseren van extra bedrijfsterrein ter uitbreiding van het huidige handels- en recyclingbedrijf. De waterhoudende watergangen grenzend aan het perceel blijven bij de ontwikkelingen behouden. Wel wordt de vegetatie verwijderd en wordt bij uitvoering van het plan grond vergraven.

Impressie plangebied (6 april 2018)

Zuidoostzijde plangebied grenzend aan het huidige bedrijfsterrein (6 april 2018)

Zuidwestzijde plangebied (6 april 2018)

Noordoostzijde plangebied met watergang langs de Grietmanswijk (6 april 2018)

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wet natuurbescherming is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);

- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatstgenoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb artikel 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verboden genoemd in artikel 3.10 eerste lid Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna (NDDF) via Quickscanhulp.nl © NDDF - quickscanhulp.nl 6 april 2018, 13:22:39 uur) blijkt dat binnen een straal van 1 km rond het plangebied verschillende beschermde diersoorten bekend zijn. Het betreft vooral vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen, zoogdieren, reptielen en amfibieën. Indien van toepassing worden relevante soorten in het navolgende besproken.

Op basis van het veldbezoek blijkt dat het plangebied een beperkte natuurwaarde kent. In het plangebied groeien algemene planten als kweek, riet, perzikkruid, ridderzuring, grote brandnetel, gestreepte witbol en braam. Aan de rijke rietvegetatie in de aardappelakkerrand langs het huidige bedrijfsterrein is te zien dat hier in het verleden een watergang heeft gelegen. In de oevers van de watergangen die langs het plangebied liggen, groeien soorten als braam, liesgras en grote lisdodde. De aangetroffen soorten duiden op voedselrijke tot zeer voedselrijke omstandigheden. Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen. Deze zijn gezien de voedselrijkdom in het grootste deel van het plangebied ook niet in of direct nabij het plangebied te verwachten. De uit de ruime omgeving van het plangebied bekende drijvende waterweegbree (Quickscanhulp.nl) is aangewezen op fosfaatarme waterelementen in veen- en heidegebieden. Overige beschermde soorten planten zijn niet bekend uit de nabije omgeving van het plangebied.

Tijdens het veldbezoek zijn er geen directe aanwijzingen (zoals nesten, uitwerpselen of prooiresten) aangetroffen die duiden op het gebruik van het plangebied of de directe omgeving door vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen, zoals huismus, kerkuil en sperwer. Doordat bomen en bebouwing ontbreken in het plangebied, kunnen nest- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten en vleermuizen worden uitgesloten.

Het plangebied vormt mogelijk wel onderdeel van het foerageergebied van buizerd, ooievaar, roek en kerkuil; soorten die uit de directe omgeving van het plangebied bekend zijn (Quickscanhulp.nl). Vanwege het ontbreken van opgaande beplanting en het intensieve gebruik heeft het plangebied weinig waarde voor foeragerende vleermuizen. Ook de randen van het plangebied hebben gezien de inrichting weinig waarde voor foeragerende vleermuizen. Te verwachten zijn met name soorten die in

open gebied kunnen foerageren, zoals de uit de omgeving van het plangebied bekende ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis (Quickscanhulp.nl), maar ook laatvlieger.

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek sporen aangetroffen van mol, ree en veldmuis. Het plangebied biedt daarnaast geschikt leefgebied voor een aantal andere algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals bosmuis, haas en vos. Voor de waargenomen en te verwachten algemene soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Drenthe een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wet natuurbescherming. Uit de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van de niet-vrijgestelde zoogdiersoort steenmarter bekend (Quickscanhulp.nl). Het plangebied biedt geen geschikte verblijfplaatsen voor steenmarter of andere niet-vrijgestelde zoogdiersoorten. Sporen van steenmarter of andere niet-vrijgestelde zoogdiersoorten zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek. Hooguit foerageren steenmarter en das incidenteel in het plangebied.

In de watergang aan de noordzijde van het projectgebied is wilde eend waargenomen. Het is zeer wel mogelijk dat deze soort tot broeden komt aan de rand van het plangebied. In de ruigtevegetaties kunnen daarnaast mogelijk algemene akkervogels als gele kwikstaart tot broeden komen. Ten tijde van het veldbezoek was de vegetatie afgestorven, waardoor het plangebied in beperkte mate foerageergebied voor meeuwen en kraaiachtigen vormt. Echter, gezien de ligging en kans op verstoring, vormt het plangebied geen geschikte broedlocatie voor deze soortengroepen. Met uitzondering van enkele graspiepers zijn er geen akkervogels in en in de omgeving van het plangebied waargenomen.

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen algemene amfibieënsoorten, zoals de uit de omgeving bekende bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander aangetroffen. Echter, de aangrenzende watergangen bieden volop geschikt voortplantingsbiotoop voor deze soorten. De oevers vormen potentieel landbiotoop voor deze algemene soorten waarvoor bij ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Drenthe een vrijstelling geldt van de verbodsartikelen van de Wnb. Geschikt leefgebied voor de meer kritische niet-vrijgestelde amfibieënsoorten ontbreekt in het plangebied. Deze soorten zijn onder meer in het nabijgelegen Natura 2000-gebied Fochteloërveen te verwachten.

Strikt beschermde vissoorten zijn niet uit de directe omgeving van het plangebied bekend (Quickscanhulp.nl). Op enige afstand is het voorkomen van grote modderkruiper wel bekend. Op basis van de aangetroffen biotopen is er een kans dat de soort in de aangrenzende watergangen voorkomt. Geschikt leefgebied voor andere beschermde vissoorten ontbreekt in de aangrenzende

watergangen. Mogelijk zijn in de aanwezige watergangen tiendoornige stekelbaarzen of andere algemene niet-beschermde vissoorten aanwezig.

Geschikt leefgebied voor (uit de omgeving bekende) beschermde soorten uit de soortengroepen reptielen en ongewervelden is gezien de inrichting en het intensieve gebruik in het plangebied niet aanwezig.

TOETSING

Het plangebied heeft gezien de huidige inrichting, het intensieve gebruik en de ligging naast een bestaand bedrijfsterrein geen hoge waarde voor foeragerende vogels met jaarrond beschermde nesten, vleermuizen, steenmarters en dassen. De meer waardevolle noord- en westrand blijven bij de ontwikkelingen grotendeels behouden. De inrichting als bedrijfsterrein zal het plangebied niet volledig ongeschikt maken als foerageergebied voor de te verwachten soorten. In de omgeving van het plangebied is bovendien in ruime mate alternatief en deels ook hoogwaardiger foerageergebied voor deze soorten(groepen) aanwezig. Negatieve effecten zijn dan ook niet aan de orde.

Een eventuele vliegroute van vleermuizen langs de opgaande beplanting aan de randen van het plangebied en via de watergang aan de noordrand van het plangebied wordt niet aangetast als gevolg van de ontwikkelingen.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels in de directe omgeving kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan worden voorkomen door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt evenwel dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

De aangrenzende waterhoudende watergangen worden niet aangetast bij het herinrichtingsvoornemen, zodat geen sprake is van negatieve effecten op grote modderkruiper.

Als gevolg van de werkzaamheden kunnen tot slot verblijfplaatsen van enkele vrijgestelde beschermde amfibieën- en zoogdiersoorten worden vernietigd en verstoord. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De aanwezige beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Drenthe. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wet natuurbescherming.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wet natuurbescherming (Wnb) en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (ook wel Ecologische Hoofdstructuur genoemd) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Drenthe uitgewerkt in de Omgevingsvisie Drenthe en de bijbehorende Provinciale Omgevingsverordening Drenthe. Het NNN in Drenthe kent geen externe werking.

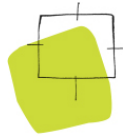
INVENTARISATIE

De gronden van het plangebied maken geen onderdeel uit van een beschermd gebied. Het meest nabijgelegen beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied Fochteloërveen op circa 1,2 km ten westen van het plangebied. Het Fochteloërveen is eveneens het meest nabijgelegen NNN-gebied. Het betreft een uitgestrekt veengebied.

TOETSING

Negatieve effecten door een toename van stikstofdepositie zijn door de ligging van het plangebied op korte afstand van Natura 2000-gebied Fochteloërveen en de aard van het plan niet op voorhand uitgesloten. Daarom is een Aerius-berekening uitgevoerd om een eventuele toename van stikstofdepositie als gevolg van het plan in beeld te brengen. Deze berekening geeft aan dat er geen sprake is van een onevenredige toename van stikstof.

De zandwinplas naast het plangebied vormt een alternatieve rustplaats voor kwalificerende watervogels van het Natura 2000-gebied Fochteloërveen als de wateren in het Fochteloërveen dichtvriezen. Indien versturende activiteiten tijdens de aanlegfase, zoals heiwerkzaamheden, worden uitgevoerd buiten de kwetsbare periode voor de kwalificerende vogels, zijn op dit punt geen negatieve

effecten op Natura 2000-gebied Fochteloërveen aan de orde. Dit betekent dat versturende werkzaamheden het beste kunnen worden uitgevoerd buiten het winterseizoen (begin oktober–begin maart) en ten minste achterwege moeten blijven tijdens vorstperiodes.

Andere negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden kunnen op voorhand worden uitgesloten. Gezien de beperkte omvang van het plangebied en de ligging naast een bestaand bedrijfsterrein en een weg, gaat geen belangrijk foerageergebied voor kwalificerende vogelsoorten verloren.

De beoogde plannen vinden plaats op ruime afstand van het NNN, waardoor hierop geen negatieve effecten zijn te verwachten. Het plan is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is, gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van de ontwikkeling, een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Uit de ecologische inventarisatie is ten aanzien van de soortenbescherming van de Wnb naar voren gekomen dat een aanvullend onderzoek niet noodzakelijk is. Met inachtneming van het broedseizoen van vogels is een ontheffing van de Wnb voor soorten voor de beoogde activiteiten op voorhand niet nodig.

Negatieve effecten van het plan op stikstofdepositie in Natura 2000-gebied Fochteloërveen zijn op basis van een Aeries-berekening in kaart gebracht. Hieruit volgt dat er geen sprake is van een onevenredige toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden. Daarnaast komt uit de inventarisatie naar voren dat tijdens de aanlegfase verstoring van rustende watervogels op de aangrenzende zandwinplas dient te worden voorkomen. Dit betekent dat versturende werkzaamheden het beste kunnen worden uitgevoerd buiten het winterseizoen (begin oktober–begin maart) en ten minste achterwege moeten blijven tijdens vorstperiodes.

De ontwikkeling is op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe.